

“स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव” अंतर्गत
“चला जाणुया नदीला” या अभियानाबाबत

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग,
शासन निर्णय क्र. संकीर्ण ८२२२/ प्र. क्र. २७६/सां.का.४
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : २० जानेवारी, २०२३

वाचा :- १) शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग क्र. संकीर्ण ८२२२/ प्र.क्र.२७६/सां.का.४, दिनांक ३० सप्टेंबर, २०२२
२) शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग क्र. संकीर्ण ८२२२/प्र.क्र.२७६/सां.का.४, दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०२२

प्रस्तावना :-

उपर्निर्दिष्ट क्र. २ मधील शासन निर्णयामधील काही बाबीमध्ये भर /सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

“स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव” अंतर्गत “चला जाणुया नदीला” या अभियानांतर्गत उपर्निर्दिष्ट क्र. २ मधील खालील बाबीमध्ये ठळक अक्षरात दर्शविल्याप्रमाणे भर घालण्यास / त्यात सुधारणा करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	मूळ शासन निर्णय तपशील	भर/सुधारणा
५	<p>अमृत नदी यात्रेचा कालावधी</p> <ul style="list-style-type: none"> या यात्रे दरम्यान २ ऑक्टोबर, २०२२ ते २६ जानेवारी, २०२३ या कालावधीमध्ये संपूर्ण राज्यात सुमारे ७५ नद्यांमधून यात्रा संपन्न होणार आहे. (नद्यांची संख्या ७५ पेक्षाही अधिक असू शकेल) प्रत्येक जिल्ह्यात सदर अभियान दिनांक १५ ऑक्टोबर, २०२२ रोजी डॉ. एपीजे अब्दुल कलाम यांच्या जन्मदिनाचे औचित्य साधून “चला जाणुया नदीला” या अभियानाची सुरुवात जिल्ह्याच्या मुख्यालयात समितीची बैठक आयोजित करून करावी. 	<p>अमृत नदी यात्रेचा कालावधी</p> <ul style="list-style-type: none"> या यात्रे दरम्यान २ ऑक्टोबर, २०२२ ते १५ ऑगस्ट, २०२३ या कालावधीमध्ये संपूर्ण राज्यात सुमारे ७५ नद्यांमधून यात्रा संपन्न होणार आहे. (नद्यांची संख्या ७५ पेक्षाही अधिक असू शकेल) प्रत्येक जिल्ह्यात सदर अभियान दिनांक १५ ऑक्टोबर, २०२२ रोजी डॉ. एपीजे अब्दुल कलाम यांच्या जन्मदिनाचे औचित्य साधून “चला जाणुया नदीला” या अभियानाची सुरुवात जिल्ह्याच्या मुख्यालयात समितीची बैठक आयोजित करून करावी. <u>त्याचप्रमाणे दिनांक १६ ऑगस्ट, २०२३ (९५)</u>

		<p>आँगस्ट रोजी शासकीय सुट्टी असल्याने) नदी प्रहरी आणि साथी नदी प्रहरी सह जिल्हाच्या मुख्यालयी समितीची बैठक आयोजित करून यात्रेची सांगता करावी.</p>
६	<p><u>अभियानाचा कृती आराखडा</u></p> <ul style="list-style-type: none"> दिनांक १ जानेवारी, २०२३ ते २० जानेवारी, २०२३ या काळात अहवालाचे अंतिमीकरण करण्यात यावे. याबाबत जिल्हाधिकारी यांनी स्वतः लक्ष घालून संबंधितांना सूचना देण्यात याव्यात. २२ जानेवारी, २०२२ पर्यंत या उपक्रमाची शासनाच्या समन्वयक विभागाकडे जिल्हाधिकारी यांनी अहवाल सादर करावा. 	<p><u>अभियानाचा कृती आराखडा</u></p> <ul style="list-style-type: none"> दिनांक १ मे, २०२३ ते ५ जून, २०२३ (जागतिक वसुंधरा दिन) या काळात जिल्हास्तरीय अहवालाचे अंतिमीकरण करण्यात यावे. <u>जिल्हाच्या नदी निहाय नोडल अधिकारी आणि नदी प्रहरी आणि तज्ज गटातील सदस्य यांनी जिल्हा समितीस अहवाल सादर करावा. जिल्हा समितीच्या अध्यक्षांनी अहवाल शासनाकडे सादर करावा.</u> <u>दिनांक ६ जून ते १४ ऑगस्ट या कालावधीत राज्य समितीचे अशासकीय सदस्य आणि तज्ज समितीने त्याचे अंतिमीकरण आणि कृती अहवाल तयार करावा.</u> <u>सविव, जलसंपदा यांना सदर नदीयात्रा उपक्रमासाठी राज्य संनियंत्रण अधिकारी म्हणून प्राधिकृत करण्यात येत आहे. - त्यांनी सनियंत्रण अधिकारी म्हणून सदर उपक्रमांतर्गत नदी यात्रेशी निगडीत उदभवणाऱ्या विविध समस्यांबाबत जिल्हाधिकारी / आयुक्त, महानगर पालिका यांचेशी समन्वय साधून उदभवलेल्या समस्यांचे निराकरण करणे आवश्यक राहील..</u> <u>नदी यात्रा या उपक्रमाचा प्रगती अहवाल विभागीय आयुक्त, महसूल यांनी त्या-त्या जिल्हातील जिल्हाधिकारी व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांचेकडून वेळेवेळी घेण्यात यावा.</u>
९	<p><u>निधी</u></p> <p>“स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव” या उपक्रमांतर्गत जिल्हा वार्षिक योजनांतर्गतच्या नाविण्यपूर्ण योजनांसाठीच्या मंजूर तरतूदीच्या</p>	<p><u>निधी</u></p> <ul style="list-style-type: none"> या “स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव” उपक्रमांतर्गत जिल्हा वार्षिक योजनांतर्गतच्या नाविण्यपूर्ण योजनांसाठीच्या मंजूर तरतूदीच्या कमाल १०

	<p>कमाल १० टक्के मर्यादेपर्यंत विशेष बाब म्हणून नियोजन विभागाचे पत्र क्र. डीएपी-१०२२ प्र.क्र.९३/का.१४८१, दिनांक ११ मे, २०२२ च्या पत्रान्वये विशेष बाब म्हणून निधी उपलब्ध करून देण्याचे निर्देशित केले आहे. त्यानुसार या अभियानासाठी लागणारा प्रशासकीय तसेच इतर अनुषंगिक बाबींवर होणारा खर्च जिल्हा नियोजन विकास समितीच्या निधीमधून करण्यात यावा.</p>	<p>टक्के मर्यादेपर्यंत विशेष बाब म्हणून नियोजन विभागाचे पत्र क्र. डीएपी-१०२२ प्र.क्र.९३/ का.१४८१, दिनांक ११ मे, २०२२ च्या पत्रान्वये विशेष बाब म्हणून निधी उपलब्ध करून देण्याचे निर्देशित केले आहे. त्यानुसार या अभियानासाठी लागणारा प्रशासकीय तसेच इतर अनुषंगिक बाबींवर होणारा खर्च जिल्हा नियोजन विकास समितीच्या नाविण्यपूर्ण योजनेतर्गत असलेल्या निधीमधून करण्यात यावा.</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>प्रशासकीय आणि तांत्रिक मान्यतेची कार्यवाही जिल्हा नियोजन अधिकारी यांनी विहीत पद्धतीचा अवलंब करून विहीत मुदतीत पूर्ण करावी .</u>
--	--	--

०२. जिल्हास्तरीय समितीमध्ये खालील सुधारणा करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	सदस्याचे नांव	भर/सुधारणा
१.	जिल्हाधिकारी	१) जिल्हाधिकारी (बृहनमुंबई, ठाणे, पुणे, पिंपरी-चिंचवड, नाशिक व नागपूर महानगर पालिका क्षेत्र वगळून) - अध्यक्ष
४.	आयुक्त महानगर पालिका (जिल्हाच्या मुख्यालयी महानगर पालिका असल्यास) किंवा त्यांचे उपायुक्त दर्जपेक्षा कमी नसलेले प्रतिनिधी	४) आयुक्त, महानगरपालिका (बृहनमुंबई, ठाणे, पुणे, पिंपरी-चिंचवड, नाशिक व नागपूर महानगरपालिका क्षेत्र) - अध्यक्ष इतर सदस्य शासन निर्णयातील गठीत करण्यात आलेल्या अ.क्र. ३ ते २८ हेच राहतील.

०३. महानगरपालिका क्षेत्रासाठी खालील बाबींचा अवलंब करण्यात यावा.

- बृहनमुंबई, ठाणे, पुणे, पिंपरी-चिंचवड, नाशिक व नागपूर या महानगरपालिका क्षेत्रातील “चला जाणुया नदीला” या अभियानाचे नियोजन त्या-त्या महानगर पालिकांद्वारे करण्यात यावे. आवश्यक तेथे जिल्हाधिकारी तसेच मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांच्याशी समन्वय राखून सहकार्य घ्यावे.
- या अभियानासाठी उपरोक्त नमूद महानगरपालिका क्षेत्रातील “चला जाणुया नदीला” या उपक्रमासाठी निधीची तरतूद त्या-त्या महानगरपालिकांनी करावी.

०४. सदर शासन निर्णयातील उपरोक्त भर / सुधारणा व्यतिरिक्त सर्व बाबी दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०२२ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार लागू राहतील.

०५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात येत असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२३०९२०९४४९२८३९२३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित केलेला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(विलास रा. थोरात)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव,मलबार हिल, राजभवन, मुंबई
२. मा. अध्यक्ष/मा. उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
३. मा. सभापती/मा. उप सभापती, विधान परिषद, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
४. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. उप मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मा. मंत्री, सांस्कृतिक कार्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
७. सर्व मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव
८. मा. विरोधी पक्षनेता विधानसभा / विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव
९. सर्व मा. सदस्य, विधानसभा / विधान परिषद
- १०.मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ११.सर्व संबंधित शासकीय सदस्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
- १२.सर्व मान्यवर अशासकीय समिती सदस्य (सांस्कृतिक कार्य संचालनालयामार्फत)
- १३.सचिव (सां.का.) यांचे स्वीय सहाय्यक, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
- १४.उप सचिव (सां.का.) यांचे स्वीय सहाय्यक, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
- १५.संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, जुने सचिवालय इमारत, एम.जी. रोड, मुंबई ३२
- १६.महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई
- १७.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१८. कार्यासन अधिकारी, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग (अर्थसंकल्प शाखा)
- १९.निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
- २०.महालेखापाल (लेखा परीक्षा) - १ महाराष्ट्र, मुंबई
- २१.महालेखापाल (लेखा परीक्षा) - २ महाराष्ट्र, नागपूर
- २२.महालेखापाल (लेखा अनुज्ञेयता) - १ महाराष्ट्र, मुंबई
- २३.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)- २ महाराष्ट्र, नागपूर
- २४.निवड नस्ती, सां.का.४.